

رئیس دانشکده مدیریت صنعتی دانشگاه تهران تشریح کرد

دانشگاه؛ حلقه وصل نوآوران به صنایع بزرگ

«فرهیختگان» بایدها و نبایدهای ایجاد سازمان ملی در حوزه ارزشیابی را بررسی کرد

سازمان ملی سنجش

در چالش تعارض منافع

فرهیختگان

دانشگاه

نگاهی به آخرین یافته‌های یک نظرسنجی از مدیران ارشد آموزش عالی آمریکا

اعتراضات دانشجویی تکلیف انتخابات ۲۰۲۴ را مشخص می‌کند؟

■ هوش مصنوعی مولد

تهدیدی برای تمامیت دانشگاه

دکتر طهرانچی در اجلاس سراسری مدیران گروه رشته‌های مهندسی برق، پزشکی و انرژی:

دانشگاه نوین توسعه علم و توسعه فناوری را با هم رقم می‌زند

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در اجلاس سراسری مدیران گروه رشته‌های مهندسی برق، مهندسی پزشکی و مهندسی انرژی که در واحد یزد برگزار شد، با بیان اینکه دانشگاهی که نسل ما در آن تحصیل می‌کرد باید با دانشگاه‌های امروز متفاوت باشد، گفت: «اگر بخواهیم دانشگاه‌ها به حیات خود ادامه دهند و باقی بمانند، باید متناسب با نیاز جوانان تغییر رویکرد دهند.»

وی با بیان اینکه ۵ میلیون خانوار از کشاورزی ارتزاق می‌کنند، افزود: «این درحالی است که تنها ۳ هزار و ۹۰۰ نفر رشته‌های کشاورزی و دامپوری را در دانشگاه انتخاب می‌کنند. اتفاقات قابل تأملی در این زمینه در کشور در حال رخ دادن است. سوالی که اینجا مطرح می‌شود این است که آیا جوانان انتخاب مناسبی ندارند یا ما بلد عمل می‌کنیم؟ در پاسخ باید گفت جوانان درست عمل می‌کنند، ما پاسخ متناسب به نیاز آنها نداریم.» دکتر طهرانچی به بحران خودرو در کشور اشاره و تصریح کرد: «همه در کشور به نوعی با این بحران مواجه هستند. خداندرد در آیه ۸ سوره نحل می‌فرماید: «وَأَلْبَسُوا عَلَآؤَ الْعَصَاوِیةَ لِیُرَوِّعَهُآ زَیِّنَةٌ وَ لِیَعْلَمُوْا مَا لَا تَعْلَمُوْنَ» (اسبان و استران و خران را برای سواری و تجمل شما آفرید و چیز دیگری هم که شما هنوز نمی‌دانید (برای سواری شما) خواهد آفرید.) اینها دو ماهیت دارند که شامل کردن سهل کردن مسیر رفت و آمد و دیگری زینت می‌شود. اگر می‌پذیرفتیم خودروی زینت است و به حرف قرآن توجه می‌کردیم، دیگر دچار بحران خودرو نمی‌شدیم. ما با اشتباهات مان در تولید خودرو جامعه را دچار بحران و سرخوردگی کردیم. زمانی که پاسخ مناسب به مسائل جامعه نداریم، آن مسائل بزرگ و بزرگ می‌شوند.»

رئیس دانشگاه آزاد به آمار ورودی برخی از رشته‌های تحصیلی در دانشگاه اشاره و تصریح کرد: «در دانشگاه آزاد هیچ رشته‌ای بیش از ۶ درصد هیات علمی را به خود اختصاص ن داده است. برخی از رشته‌ها مثل تربیت بدنی، زبان خارجی، مدیریت، حقوق، حسابداری، علوم تربیتی، کامپیوتر و... دارای بیشترین متقاضی هستند. رشته‌های کشاورزی، منابع طبیعی، تاریخ، ریاضی، ادبیات و... دانشجوی چندان ندارند. ۱۱۶ هزار نفر در بهمن ماه در دانشگاه آزاد جذب شدند که از این تعداد ۱۴ هزار نفر حسابداری، ۱۱ هزار نفر آموزش ابتدایی، ۸ هزار نفر حقوق، ۷ هزار و ۵۰۰ نفر روانشناسی، ۷ هزار نفر مهندسی کامپیوتر، هزار و ۵۰۰ نفر برق قدرت، ۷۸۹ نفر مهندسی پزشکی، ۱۲۲ نفر مهندسی نفت، ۱۲۹ نفر ریخته‌گری، ۱۲۸ نفر استخراج معدن و... را انتخاب کردند. سوالی که با توجه به این آمار پیش می‌آید این است که چرا در کشوری که نفت، معدن، ریخته‌گری و پتروشیمی حرف نخست را می‌زند، چرا اینقدر تعداد متقاضیان این رشته‌ها کم است؟»

نسبت به اقبال اجتماعی رشته‌های تحصیلی بی تفاوت نباشیم

وی ادامه داد: «این مشکلات نتیجه بنیان اشتباه آموزش و پرورش و مهم‌تر از آن جو جامعه است. رسالت ما دانشگاهیان به عنوان نظام تعلیم و تربیت در این زمینه بسیار جدی است. اگر ما دانشگاهیان نسبت به اقبال اجتماعی رشته‌های تحصیلی بی تفاوت باشیم و واکنش مناسب، درست و صحیح نشان ندهیم، کشور در آینده دچار مشکلات جدی خواهد شد.»

میزان شهریه در انتخاب رشته برای جوانان اهمیت ندارد

دکتر طهرانچی با بیان اینکه میزان شهریه در انتخاب رشته برای جوانان اهمیت ندارد، اظهار کرد: «بسیاری از دانشجویان حتی رشته‌های ارزان قیمت را برای تحصیل در دانشگاه را انتخاب نمی‌کنند؛ چراکه آنها معتقدند عمر سرمایه اصلی آنهاست. جوانان امروز عمر را سرمایه خود می‌دانند. آموزش فناوری زمان را برای جوانان حائز اهمیت کرده است. درواقع میزان سودمندی و رضایتمندی و تصویر اجتماعی در انتخاب رشته و شغل

مهم‌تر از میزان کارآمدی و موفقیت در محیط کار است.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی بر انفجار و حجم اطلاعات و تربیت متفاوت نسل جوان تأکید کرد و افزود: «ما در شبکه هستیم و نسل جوان فعلی خود شبکه هستند و چون خود شبکه هستند، مفاهیم شان با ما متفاوت است. مطالبه آنها با نگاه ما بسیار تفاوت دارد.»

وی با بیان اینکه یک گذاری در حال اتفاق افتادن است، خاطرنشان کرد: «فناوری قرن قبل، تلسکوپ بود. یعنی من گفتم من باید دانا شوم تا توسط ماشین توانایی‌ام را افزایش دهم و اطلاعاتی که ماشین می‌دهد را تحلیل کنم. انسان به دنبال دانایی بود و ماشین مظهر توانایی بود. قبل از این قرن، توانایی عین دانایی بود و معتقد بود توانا بود هر که دانا بود و به ماشین کاری نداشت و اسم ماشین را علم الحیل می‌گذاشت. اما در قرن فعلی ماشین مظهر دانایی و انسان به دنبال توانایی است. در این قرن انسان معتقد است باید توانا باشد و صفر تا صد دانایی را از کامپیوتر می‌آموزد. یک تغییر پارادایمی رخ داده است.»

دکتر طهرانچی با تأکید بر اینکه آفرینایی‌ها از ابتدا برده نبودند و یک مقطع دارای تمدن بودند، گفت: «برده‌داری از آفریقا از آنجایی شروع شد که استعمار آنها را در حوزه تمدن به کار برد. در ابتدای قرن ۱۸ و ۱۹ با موضوع برده‌داری مواجه هستیم. بزرگی وقتی است که انسان دانایی ندارد، اما توانایی دارد. بنابراین باید بتوانیم با لسان جوانان با آنها حرف بزیم.» رئیس دانشگاه آزاد به دیدار خود با رئیس کتابخانه ملی در سال ۸۵ اشاره و تصریح کرد: «در آن دیدار هشدار خطر تبدیل کتاب و مجلات کاغذی به کتاب و مجلات دیجیتال را دادم. در دیجیتال ابتدا همه چیز رایگان، مجانی و تحت حمایت است، اما بعد از مدتی صاحبانش آن را قطع می‌کنند. روزی که دانشگاه شهید بهشتی تحریم شد با وجودی که قرارداد داشتیم، اما ساینس دایرکت به ما نامه زد و گفت با عرض معذرت تحریم شدید و قرارداد را به پایان رسانده‌ام!»

اگر نسبت به تغییرات مقاومت کنیم، ریشه دانایی خشک می‌شود
وی تأکید کرد: «اگر با هم بحث و جدل کنیم و زمان را از دست بدهیم و نسبت به تغییرات مقاومت کنیم، ریشه دانایی خشک می‌شود. تغییر نسلی تغییر خطرناکی است. تربیت مجازی و انس با ماشین و کامپیوتر نسل جدید را جدی بگیریم. سیطره فضای مجازی بر نسل جوان بسیار زیاد است، از این‌رو است که ما درگی از آنها نداریم. دعوا بر سر دانایی و توانایی است، خلایق بر دانایی و توانایی سوار است. در قرآن نیز به این موضوع اشاره شده است.»

دکتر طهرانچی با بیان اینکه دیگر «توانا بود، هر که دانا بود» مطرح نیست، گفت: «در حال حاضر یک مدل غیرخطی خاصی مطرح است و تلاش ما در دانشگاه آزاد این است که مدل غیرخطی را کشف کنیم. آموزش تخصصی نقطه توقف ما بود. ما باید توجه‌مان را روی خلق توانایی جوانان متمرکز کنیم. آموزش تخصصی صرفا برای افزایش سطح دانایی است. تفکر بیابنه نقش دانشگاه در تعلیم و تربیت اجتماعی این است که استاد نقش مهم و برجسته‌ای در تعلیم و تربیت اجتماعی دارد و باید آموزش مهارتی، حرفه‌ای و کارآفرینی در دستور کار قرار گیرد. دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی دانشگاه آزاد مکملی برای آموزش تخصصی هستند.» وی خاطرنشان کرد: «براساس مطالعه موسسه آموزش پژوهش وزارت علوم، میزان اشتغال دانشجویان دانشگاه آزاد ۴۱ درصد، دانشجویان دانشگاه‌های دولتی ۳۳ درصد و دانشجویان فنی و حرفه‌ای ۲۱ درصد است.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با تأکید بر اینکه نیازمند تحول جدی هستیم، افزود: «و مفهوم «رسالت» و «ماوریت» داریم. دانشگاه‌های وزارت علوم در آموزش عالی کشور رسالت محور هستند. اما دانشکده‌های پزشکی رسالت و ماوریت محور هستند. مقام معظم رهبری نیز به تازگی فرمودند «کن و رسالت اصلی دانشگاه تولید علم و تربیت عالم است. دانشگاه باید یک نظام علمی فناوری داشته باشد و به تربیت عالم و تولید علم جهت دهد.»

دانشگاه باید جامع‌پرداز و پاسخگو باشد

دکتر طهرانچی با بیان اینکه ماوریت دانشگاه در سه عرصه علمی، فناوری و فرهنگی و در سه مولفه آموزشی، پژوهشی و توسعه کاربردست تعریف می‌شود، اظهار کرد: «دانشگاه باید جامع‌پرداز و پاسخگو باشد. دانشگاه جامعه‌پرداز بین اجزا و کنشگران درون سازمان و دانشگاه و همچنین نهادهای بیرونی ارتباط برقرار می‌کند و در حکمرانی مؤثر می‌شود. برای رشد باید جامعه‌پردازی داشته باشیم. نظام تربیتی ما جامعه‌کارآمد می‌سازد و دیگر اشکالات حکمرانی وجود نخواهد داشت. نظام علمی ما جامعه خلاق می‌سازد و برای مسائلش حل مساله می‌کند. دانشگاه باید جامعه خلاق و نوآور بسازد. جامعه خلاق از علم مساله حل می‌کند و جامعه نوآور از قدرتش، خلق جدید می‌کند.» وی با بیان اینکه نظام فرهنگی ما باید جامعه فرهیخته بدهد، گفت: «فرهنگ باید سبک زندگی‌ساز باشد. تربیت ما حکمرانی را درست می‌کند. علم ما خلایق اجتماعی را بالا می‌برد و جامعه برای مسائلش حل مساله می‌کند و فناوری ما نوآوری اجتماعی می‌کند.»

ادبیات جدیدی وارد دانشگاه آزاد شده است

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با تأکید بر اینکه تغییر چاره ما نیست بلکه باید چرخش تحول‌آفرین داشته باشیم، تصریح کرد: «زمانی که بنده مدیریت این دانشگاه را پذیرفتم، سالی ۱۵۰ هزار دانشجوی کم می‌شد، اما خوشبختانه امروز تعداد دانشجویان و درآمد دانشگاه آزاد افزایش پیدا کرده است. این موضوع به این معناست که مدیریت این دانشگاه قابل مطالعه است و ادبیات جدیدی وارد دانشگاه آزاد شده است.» دکتر طهرانچی ادامه داد: «در مانیفست دانشگاه آزاد مفهومی تحت عنوان «کارآمدگی» را مطرح کردیم که از جنس مهارت‌هایی است که شامل تعاملات، حل مساله، کارگروی و کارآفرینی می‌شود. در سन्द تحول و تعالی دانشگاه آزاد بهبود فرایند آموزش و ارتقای نگرش، بینش، دانش و کارآمدگی دانشجویان مورد تأکید قرار گرفته است.» وی با اشاره به اینکه یکی از موارد مطرح شده در سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد «بازآرایی ساختار نظام آموزشی» است، گفت: «به این منظور باید بر حوزه‌های دانشی میان‌رشته‌ای تأکید داشته باشیم و دانشکده‌های موضوع‌محور و فناوری ایجاد کنیم که درون آنها گروه‌های دانش محور باشد.»

به گفته رئیس دانشگاه آزاد «طراحی نقشه شناختی حوزه‌های دانشی در تعامل با موضوعات و چالش‌های روز جامعه»، «تعریف گرایش‌های میان‌رشته‌ای در حوزه علوم انسانی و بین رشته‌های علوم انسانی با سایر علوم براساس نگرش اسلامی را رویکرد رفع نیازهای علمی و اجتماعی»، «احصای موضوعات اصلی و حوزه‌های دانشی مرتبط با آنها» و... ازجمله اقدامات راه‌کنش بازآرایی ساختار نظام آموزشی است. دکتر طهرانچی با تأکید بر اینکه رسالت دانشگاه، افزایش دانایی و ماوریت آن افزایش توانایی است، خاطرنشان کرد: «افزایش دانایی برعهده نظام علمی و افزایش توانایی برعهده نظام فناوری است. نظام علمی و نظام فناوری هر دو نیازمند ساختار هستند. دانشگاه نوین توسعه علمی و توسعه فناوری را با هم رقم می‌زند.»

شکل‌گیری کاربینی، کارآموزی و کارورزی برای همه رشته‌های تحصیلی در دانشگاه آزاد

وی بر شکل‌گیری کاربینی، کارآموزی و کارورزی برای همه رشته‌های تحصیلی در دانشگاه آزاد تأکید کرد و گفت: «خانواده‌ها برای یادگیری از هیچ هزینه‌ای دریغ نمی‌کنند، به شرط اینکه آموزش مورد استفاده فرزندان شان باشد.» رئیس دانشگاه آزاد افزود: «دانایی اجتماعی زندگی‌ساز است و توانایی اجتماعی حکمرانی را اصلاح می‌کند. اگر این دو اصلاح شود، معیشت نیز اصلاح می‌شود.» دکتر طهرانچی با بیان اینکه در دانشگاه دو نظام علمی و نظام فناوری داریم، اظهار کرد: «نظام علمی باید خلایقیت‌زا و نظام فناوری، نوآور باشد. مدیرگروه کشوری راهبر، مدیرگروه استانی دستیار و مدیرگروه واحد دبیر است.»

خبر **روابط‌عمومی عنصر تأثیرگذار شبکه‌سازی دانشگاه است**

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با صدور پیامی ۲۷ اردیبهشت، روز جهانی «ارتباطات و روابط عمومی» که بیانگر تلفیق خلاقیت، علم و هنر است را به همه فعالان این عرصه در خانواده بزرگ دانشگاه آزاد تبریک گفت. متن پیام دکتر طهرانچی به شرح زیر است:

با حمد و ستایش به محضر باری تعالی و درود بر پیامبرخاتم(ص) و اهل بیت کرامش که چراغ راه بشرینند.

۲۷ اردیبهشت، روز جهانی «ارتباطات و روابط عمومی» که بیانگر تلفیق خلاقیت، علم و هنر است را به همه فعالان این عرصه در خانواده بزرگ دانشگاه آزاد اسلامی تبریک می‌گویم. بشر از زمانی که توانست زندگی جمعی را تجربه و به شناخت و آگاهی نسبت به محیط پیرامون دست پیدا کند و ارتباط را به‌عنوان یکی از مولفه‌های رشد خود قرار دهد، به تحول بنیادین رسید؛ به‌طوری‌که دنیای پیش رو محصول ارتباطات گسترده از راه‌های مختلف است. از این جهت اهمیت ارتباطات به‌طور عام و جایگاه روابط عمومی در ساختار نهاده‌ا و سازمان‌ها تعریف شد تا این ارتباط جمعی به‌طور تخصصی بین بخش‌های مختلف جامعه حفظ شود.

از آنجا که در دنیای امروز ارتباطات و روابط عمومی یک حوزه تخصصی علمی شناخته می‌شود، دیگر به‌عنوان حوزه تشریفاتی به آن نگاه نمی‌شود، بلکه روابط عمومی یک حوزه کاملاً حرفه‌ای، مشورتی و مدیریتی در ساختارهای اداری و نهادی معنا شده و در این بستر تلاش می‌شود، تفاهم و تعامل درون‌سازمانی و ارتباطات با مخاطبان و افکار عمومی را در راستای منافع دو جانبه حفظ کند. از این منظر تقویت جایگاه روابط عمومی برای تمامی سیستم‌های اداری، دولتی و خصوصی حائز اهمیت است. به بیان دیگر؛ اکنون در دنیایی زندگی می‌کنیم که قدرت شبکه‌ای حرف اول را می‌زند و در حوزه ارتباطات اجتماعی نیز جزئی از این شبکه اجتماعی محسوب می‌شویم. اکنون شبکه‌های اجتماعی ارزشمند شده‌اند و دانشگاه‌ها نیز از این قاعده مستثنی نیستند، به‌واقع دانشگاه به خودی خود دارای عناصر تشکیل دهنده این شبکه اجتماعی در جامعه است. دانشگاه آزاد اسلامی به‌عنوان یک نهاد علمی و اجتماعی که دارای خانواده‌ای متشکل از اساتدان، کارکنان و دانشجویان در سراسر کشور است، می‌تواند به‌عنوان الگویی از قدرت شبکه‌ای شناخته شود و اگر به قدرت شبکه‌ای دانشگاه واقف باشیم، می‌توانیم در آینده موفق باشیم. با توجه به ماوریت‌های دانشگاه آزاد اسلامی که از طریق سند تحول و تعالی ترسیم شده، فعالیت و توسعه روابط عمومی دانشگاه در این مسیر بی‌بدیل خواهد بود؛ به‌طوری‌که هر یک از نهاده‌ها ازجمله دانشگاه باید متناسب با نیازها و شناخت ضرورت‌های جامعه و مخاطبان خود به صورت شبکه‌ای متوازن و هماهنگ عمل کنند و روابط عمومی به‌عنوان عنصری تأثیرگذار در شبکه‌سازی دانشگاه، نقش مهمی ایفا می‌کند.

مسئله‌ها همکاران روابط عمومی خانواده بزرگ دانشگاه آزاد ماوریتی محوری در این زمینه برعهده دارند که شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی مناسب از دستاوردهای علمی و پژوهشی، فعالیت‌های اجتماعی و فناوریانه، آگاهی‌بخشی به مخاطبان اصلی دانشگاه و تقویت ارتباط درون و بیرون‌سازمانی و توسعه ارتباط شبکه‌ای را مدنظر قرار دهند. جا دارد از زحمات خستگی‌ناپذیر، دلسوزانه و بی‌وقفه این عزیزان تشکر و قدردانی کنم. امیدوارم با تقویت جایگاه و توجه جدی به نقش روابط عمومی در دانشگاه آزاد، رسالت خطیر اطلاع‌رسانی شفاف و ارتباط مستمر درون‌سازمانی و فراسازمانی به بهترین شکل ممکن پیش رود. برای همکاران گرمی روابط عمومی، آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون در انجام ماوریت‌های محوله را از خداوند منان مسالت دارم.